

UTEČ, SCHOVEJ SE, BOJUJ, JEN KDYŽ MUSÍŠ

Řada škol není na bezpečnostní rizika připravena

Pocit bezpečí ve škole vychází často i z přesvědčení, že se nic stát nemůže, že pravděpodobnost například ozbrojeného útoku je limitně malá. Jestliže je v České republice bezmála sedmadvacet tisíc škol a školských zařízení, proč by se něco mělo stát „právě v naší škole“? Libor Sladký, prezident Asociace bezpečná škola, poznamenává, že právě toto přesvědčení vede často k zanedbání bezpečnostních pravidel, k podcenění potřeby bezpečnost řešit.

muluje problém, zda se k nám podobné útoky dostanou, ale kdy k nim dojde. „Samozřejmě, nevíme, kdy se něco takového stane, ale prostě musíme na to být připraveni, abychom byli schopni efektivně reagovat,“ konstatuje.

A v tom jsou podle něho rezervy. Právě příbramský příběh je podle L. Sladkého „ukázkový“. Čtrnáctiletý žák se na svůj plánovaný útok pečlivě připravil a událost je podle prezidenta asociace dokladem

Atmosféra bezpečnosti ve společnosti se nezlepšuje, právě naopak. „I školy začínají chápat, že je nutné otázku bezpečnosti řešit, a hledají cesty. Problém je, že za posledních třicet let se na velké části škol úplně rozpadla oblast bezpečnostních prvků. Školy se tzv. otevřely veřejnosti. Nejde jen o otevřenější komunikaci s rodiči a s okolní společností, ony se otevřely i fyzicky. Z řady škol se staly prostě ‚průchodáky‘, kam si zajde, kdo chce, a je těžké rozpoznat, kdo tam v dané chvíli patří, a kdo ne,“ upozorňuje L. Sladký.

Tvrdí, že některé školy neumí rodičům říci, že nemohou do školy přijít, kdy se jim zlíbí, že je pro ně škola otevřena v rámci konzultačních hodin nebo po konkrétní domluvě s učitelem. Je to podle něho i změnou pohledu na učňovské obory v průběhu času. Poznamenává, že zatímco ještě před revolucí byly zejména některé učňovské obory v podstatě výběrové a jejich žáci museli vykazovat kvalitní výsledky, po roce 1989 vznikla řada středních škol krajských i soukromých, přitom dětí ubylo. V současnosti navíc není o učňovské obory zájem, školy se žákům podbízejí.

„Jeden ředitel mi řekl, že k němu do školy nechodí žáci, ale klienti, a že s klientem se pracuje jinak než s žákem,“ krčí rameny L. Sladký. Ve školách se kvůli těmto skutečnostem rozpadl režim, což má výrazný vliv na možnost školy vytvořit dobré podmínky pro zajištění bezpečnosti.

V podstatě totéž platí podle něho i pro školy základní. „Rodiče leckdy považují za samozřejmé, že své dítě v průběhu celé první třídy budou doprovázet až do třídy, a školy jsou v tom leckde benevolentní. Kritika tohoto pohledu na věc není namířena proti rodičům, ani proti škole, je to jen upozornění na to, že pokud by někdo plánoval útok na školu, vybere si takový

Sussi H / Shutterstock

objekt a takový čas, kdy je v budově zmatek, nepřehledno,“ vysvětluje prezident asociace.

Musíme se mít na pozoru

Mohlo by se zdát, že jde vlastně o akademickou debatu nad problémy, které u nás neexistují, které ještě naše hranice nepřekročily. Objevují se ale čím dál blíže. Jen namátkou – řada útoků ve školách ve Spojených státech, ve Francii, v Německu, vzpomeňte na severoosetský Beslan z roku 2004 nebo letošní Perm nebo Kazan v Rusku, před dvěma roky přišla zpráva i z Vrútek na Slovensku...

„Ale nemyslete si, že u nás se nic neděje. Jen se o tom tolik nepíše, a je to dobře. Kromě tragédie ve Žďáru nad Sázavou evidujeme útoky ve škole z jižních Čech, z Plzeňska, nedávno ze Středočeského kraje, z Příbrami...“ upozorňuje L. Sladký. Navzdory tomu, že se Česká republika označuje za bezpečný stát, i policie nefor-

toho, že problém může nastat kdykoliv a kdekoliv.

S ministerstvem školství nenašli společnou řeč

Vznik asociace koresponduje s tragickou událostí ve škole ve Žďáru nad Sázavou, kde tehdy zaútočila psychicky nemocná žena a zabila jednoho z žáků. „To, spolu s růstem frekvence nejrůznějších útoků ve školách v zahraničí, tehdy vedlo Karlovarský kraj, kde nyní asociace sídlí, k tomu, že se rozhodl na oblast bezpečnosti škol více soustředit. Už v předchozích letech jsme se otázce bezpečnosti škol věnovali a v rámci karlovarského projektu jsme připravili metodiku, jak přistupovat k bezpečnosti škol, a ve spolupráci s ním udělali audit zhruba dvaceti středních škol. Začali jsme také spolupracovat s panem JUDr. Tomášem Koničkem, odborníkem na tuto oblast, který tehdy pracoval v odboru prevence kriminality ministerstva vnitra,“ vzpomíná prezident asociace Libor Sladký.

Upozorňuje, že se asociace nezaměřuje primárně na oblast ochrany majetku, ale zejména na oblast ochrany lidí. „Neřešíme v prvním plánu ochranu školy v sobotu odpoledne, kdy v ní nikdo není a kdy ji nějaký zlodějí vykradou. Naším hlavním cílem je nastavit systém tak, aby byla chráněna v době, kdy jsou v ní žáci, učitelé a další lidé,“ zdůrazňuje.

Asociace se snaží předávat „měkké dovednosti“ směřující k bezpečnosti škol a bezpečnosti ve škole a z velké části je poskytují školám zdarma díky projektům právě ministerstva vnitra. Na dotaz UN L. Sladký poznamenává, že svou práci asociace staví na kontaktu s ministerstvem vnitra i proto, že s ministerstvem školství bohužel nenašla společnou řeč. „Podle mých zkušeností ministerstvo školství nebralo dlouho toto téma jako problém, který by mělo řešit. A situace se podle mých zkušeností za posledních pět šest let nezměnila,“ konstatuje.

Na druhou stranu potvrzuje, že je to oblast, o kterou se z větší části stará zřizovatel, tedy obce a kraje, jež v oblasti řízení bezpečnosti spadají právě pod ministerstvo vnitra. Nicméně poznamenává, že si ministerstvo školství nechalo před časem zpracovat průzkum týkající se bezpečnosti ve školách a odpovědi ředitelů by se prý daly shrnout do prohlášení, že to není tak zlé. „A obávám se, že se s tím ministerstvo školství spokojilo,“ říká L. Sladký s tím, že pocit bezpečí a reálný stav věcí jsou často dvě rozdílné věci.

MemoryMan / Shutterstock

„Pocit bezpečí je hodně subjektivní záležitost. Když se v okolí mého bydliště dlouho nic nestane, mohu se cítit bezpečně. Jakmile se ale ve stejné lokalitě stane vražda, o které se všude píše, pocit bezpečí rychle mizí, navzdory tomu, že je rychle vyřešena, pachatel zadržen, navzdory tomu, že se třeba jednalo o vysloveně cílený osobní útok s rodinným pozadím,“ vysvětluje.

Prezident asociace říká, že sice sdružují skupinu škol, není ale jejich záměrem vytvářet velké společenství. „Nechtěli jsme se zařadit do dlouhé fronty asociací, které přesvědčují ředitele škol, jak jsou důležitě,

aby od nich získaly nějaké příspěvky. A každý ví, kolik nejrůznějších asociací ve školství existuje,“ říká L. Sladký. Jejich hlavní aktivitou je nabízet preventivním školám i jejich zřizovatelům povětšinou bezplatně programy a projekty zaměřené na bezpečí ve školách. Něco je hrazené z už zmíněných programů ministerstva vnitra, některé jsou placeny z prostředků asociace, které získává další činnosti, ale i od sponzorů.

Bývalí žáci, agresivní rodiče

Školám hrozí nebezpečí většinou od (bývalých) žáků, ti bývají nejčastěji ozbro-

Podpora škol dotačními programy

MŠMT na dotaz UN hned zpočátku upozorňuje, že „za dostatečné zabezpečení školy je odpovědný především její zřizovatel“.

Konstatuje, že se „v této oblasti školám snaží pomoci, proto v roce 2015 vypsalo neinvestiční dotační program. V tehdejší tiskové zprávě se říká, že v rámci programu s alokací šesti milionů korun na podporu zabezpečení škol a školských zařízení, do kterého se mohly přihlásit se svou žádostí a projektem právnické osoby vykonávající činnost škol nebo školských zařízení, a to bez ohledu na zřizovatele, bylo vybráno 65 škol a školských zařízení, kterým byla přidělena neinvestiční dotace na základní zabezpečení budov a areálů s nimi souvisejícími. „Další dotační program s názvem Podpora zabezpečení MŠ a ZŠ tvořených třídami 1. stupně s počtem tříd do pěti byl vyhlášen v roce 2017, jeho celková alokace byla 20 milionů korun. Dotace byla poskytnuta celkem 299 školám,“ říká MŠMT.

Na dotaz UN také poznamenává, že bezpečnost na školách je jedním z kritérií, které při svých inspekčních návště-

vách pravidelně kontroluje Česká školní inspekce. Ve zmíněné tiskové zprávě vydané v souvislosti se žďárskou tragédií tehdy MŠMT uvádělo, že „inspektoři krátce nato zmapovali obecně situaci i na ostatních školách a zkontrolovali celkem 5 477 škol a školských zařízení. To znamená, že byla zkontrolována více než polovina institucí zapsaných ve školském rejstříku.“ MŠMT také na základě usnesení vlády následně vydalo Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních – Minimální standard bezpečnosti.

V něm se mimo jiné říká, že „neexistuje právní předpis, který by na jednom místě shrnoval základní a konkrétní opatření na zajištění bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, zapsaných do školského rejstříku, neboť část této problematiky spadá do působnosti jiných ústředních orgánů státní správy. Minimální standard bezpečnosti mohou využít školy i školská zařízení při jednání se zřizovateli, a to s ohledem na nutná opatření vyplývající z jejich potřeb, charakteru provozu a z místních podmínek. Minis-

terstvo upozorňuje, že toto metodické doporučení bude aktualizováno poté, co nabude účinnosti připravovaná vyhláška o opatřeních k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních; k jejímu vydání je ministerstvo zmocněno v ustanovení § 29 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).“ Na dotaz UN nyní ovšem konstatuje, že se vyhláška k § 29 ŠZ aktuálně nepřipravuje.

MŠMT pak odkazuje na ministerstvo vnitra s tím, že to „k problematice ochrany měkkých cílů, kam spadají i školy a školská zařízení, zřizuje tyto stránky: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/terorismus-web-dokumenty-dokumenty.aspx>“. A zmiňuje i v článku uváděnou technickou normu ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“. Doplnuje i informaci o příručce Generálního ředitelství hasičských záchranných sborů „Když se stane neštěstí“, která školám radí, co dělat (po psychosociální stránce), pokud ve škole či školském zařízení dojde k tragédii, jejíž aktualizace se nyní připravuje.

► jeným útočníkem. Učitelé se dostávají někdy do konfliktu s agresivními rodiči, zapomínat se nesmí ani na hrozbu vysloveně teroristického útoku, kdy si člověk pro cíl svého útoku vybere školu právě proto, že jde o relativně nechráněný cíl, a protože má jistotu, že takový akt bude široce medializován, že se díky takovému skutku hodně zviditelní. „Jeho cíle mohou být různé – politické, náboženské... Jistě, školy si říkají, že to se jim u nás přece stát nemůže. Ano, pravděpodobnost je nízká, asi více jsou namíště obavy škol vyprofilovaných, třeba zřizovaných některými náboženskými organizacemi. Ale prostě se na to nesmíme spolehnout,“ upozorňuje L. Sladký.

Konstatuje, že existují rizika, na která jsou školy dobře připraveny. Jejich povinností je třeba zpracovat pravidla pro případ požáru, jsou obvykle v relativně pravidelném kontaktu s místními požárníky, organizují setkávání i jakási cvičení.

Podobně kvalitně je většinou zajištěna oblast primární prevence – tedy rizika pro žáky související s drogami, se šikanou, pochopitelně s kyberšikanou a s nebezpečím skrývajícím se ve virtuálním světě. „Oblast primární prevence je z mého pohledu ve školství zpracována výborně,“ chválí L. Sladký. Upozorňuje ale, že zárodky možných útoků zejména ze strany žáků se leckdy dohledají v probíhající kyberšikaně.

„I u nás na Karlovarsku jsme podobný případ zaznamenali. Jednalo se o chlapce, který byl delší dobu prostřednictvím virtuálního prostoru šikanován, což vedlo k tomu, že se z něho stal agresor a ty, kteří na něho útočili prostřednictvím internetu, napadl fyzicky. To jsou situace, které musí řešit i psycholog, proto ho v našem týmu také máme,“ vysvětluje L. Sladký.

Upozorňuje na anketu, kterou asociace oslovila na 600 škol. V rámci ní zjišťovali mínění samotných škol o vlastní připravenosti na agresi, kterou do škol vnášejí

fizes / Shutterstock

žáci a jejich rodiče. Z anket pak podle L. Sladkého vyplynulo, že řada škol na tento problém není připravena, že nemá nastaveny mechanismy, které by takové krizové situace mohly předejít.

Ochrana pomocí receptce

L. Sladký porovnává riziko dvou krizových situací – požáru a ozbrojeného úroku. Oba jsou podle něho stejně nepravděpodobné. („Vzpomeňte si, jestli jste v posledních letech slyšeli o požáru ve škole, navíc o požáru, který by měl nějaké tragické následky! Zřejmě si nevzpomenete, naštěstí,“ komentuje.)

Jak upozorňuje, spoléhat se na to, že riziko uskutečnění takové události je minimální, opravdu nelze. „Je nutné vzít v úvahu faktor přípustnosti ztrát, kdyby k takové situaci nakonec došlo. Já vím, zní to hrozně, ale v těchto mantinelech se skutečně uvažuje v dopravě. Každý, kdo si sedá za volant, si připouští možnost, že se nabourá. Ročně zemře na českých silnicích na 600 lidí. Nicméně pro řidiče, který jede autem, je tato skutečnost příja-

telním rizikem. Naší snahou je snížit toto číslo na 500 – a to by byly přijatelné ztráty spojené s tím, že funguje doprava. Pokud bychom chtěli dosáhnout nulových ztrát, museli bychom zakázat auta a motorky. Berte to prosím jen jako příklad způsobu uvažování,“ zdůrazňuje a hned k tomu ale doplňuje: „A zkusíme aplikovat tuto filozofii na bezpečnost ve školách? Jaké je přípustné riziko ve škole? Žádné. Nechceme přece obětovat žádné z dětí. Pak to ale znamená, že musíme zabezpečit školy a připravit je a jejich pracovníky tak, aby se toto riziko skutečně limitně blížilo nule,“ vysvětluje.

Problém je, že lidé se jinak chovají doma a jinak v práci, ve škole. Jako příklad uvádí krátkodobé opuštění bytu – když jde člověk třeba jen vyhodit odpadky nebo vedle do krámu. I v takovém případě zamkne, zavře vchodové dveře do domu. Ve škole se na to zase tolik nedbá.

Některé školy řeší bezpečnost vstupu recepčí a osobou, která kontroluje všechny, kteří přicházejí. „Funkční receptce je

Scházejí preventivní opatření

Naše děti tráví od svých šesti do osmnácti let třetinu dne ve školském zařízení. Jak máme ochráněnou a nastavenou bezpečnost našich dětí po celou jednu třetinu dne, kdy s nimi jako rodiče nejsme? Ke smysluplné odpovědi má pomoci ucelená a jednotná metodika v duchu nové a komplexní normy ČSN 734400.

V řadě školských zařízení není jasná právní a přesná delegace rolí a postup v případě mimořádných událostí. Ve školských zařízeních není prováděno žádné systematické školení a cvičení pedagogického sboru a zaměstnanců pro případy ozbrojeného útočníka, aktivního střelce, umístění výbušniny apod.

Na mnoha školách neexistují preventivní opatření, která by vedla ke snížení pravděpodobnosti výskytu hrozby útoku a pohybu ozbrojeného útočníka ve školním prostředí, zvýšení schopnosti zaměstnanců školy na tuto případnou krizovou situaci účinně a správně reagovat a zmírnit tak dopady možného útoku.

Základním krokem bezpečnosti každé organizace je identifikace rizik, přijetí opatření k jejich eliminaci a jejich následné periodické hodnocení uplatňování a účinnosti. Cílem je návrh opatření, které rizika eliminuje na nejmenší možnou a únosnou míru. Na prvním místě by měl vždy být lidský život a zdraví člověka.

Přestože se hrozby a z nich plynoucí rizika v zásadě shodují, každá škola je zcela originální svojí lokalitou, stavebním provedením, izolovaností či propojením s komerčními subjekty, skladbou žáků a pedagogů, zavedenými řády, pravidly a dalšími parametry. To vše je nutné vzít v úvahu při posuzování a návrhu bezpečnostních opatření.

Neexistuje jednotné řešení pro všechna školská zařízení. Existují pouze jednotné principy a etalony požadované bezpečnosti. Ty se musí vzít pečlivě na vědomí a postupnými procesy implementovat do případu každého jednotlivého školského zařízení.

skutečně výborná věc. Celá řada škol ale nemá dostatek financí na její obsazení, na její stálé obsazení, jiné zase byly stavěny v době, kdy se s vrátníci nepočítalo, toto zabezpečení jim neumožňuje stavební a prostorové dispozice," upozorňuje L. Sladký.

Jenže při tzv. penetračních testech spolupracovníci asociace zjišťují, nakolik jsou školy opravdu zajištěny, ať už recepci mají, nebo ne. „Pokud by někdo skutečně útok plánoval, dostane se dovnitř i přes zmíněnou recepci, pokud není profesionálně řízena. Nedávno jsme s kolegyní takto prošli do školy. Já se představil jménem Novák a řekl, že jsem se přistěhoval a potřebuji se se zástupkyní ředitele domluvit o přijetí syna do školy. Ukázali mi, kudy mám jít. Za mnou šla kolegyně s tím, že se představila jako matka jednoho z žáků, zjistit jméno není přes webových stránek škol obvykle problém, a že jde za třídní. I ona prošla bez problémů. Já se procházel školou, a když jsem potkal učitele, který se zeptal, kam jdu, řekl jsem, že hledám ředitelnu. Dovedl mě ke schodům, ukázal cestu a zase mě nechal samotného. To všechno je prostě špatně," vypráví své zkušenosti L. Sladký.

Recepční se podle něho bojí požádat o ukázání občanského nebo řidičského průkazu, ačkoliv na to právo mají. Pokud učitel nebo jiný zaměstnanec někoho ve škole potká, už by s ním měl zůstat, doprovodit do ředitelny nebo ven, prostě nenechat samotného. Což je ale organizačně i personálně leckdy velmi obtížné zajistit. Ideální je prostě naučit rodiče, že do školy chodí pouze v době konzultačních hodin, nastavit pravidla pro návštěvy opraváři a servisní návštěvy. Pak je jasné, že každý návštěvník mimo tyto hodiny je „podezřelý“, lépe se kontrolují nahodilé návštěvy.

Limity kamerového systému

Některé školy sázejí na technickou ochranu, na kamery a na čipové karty. „Taková technika je skvělá, pokud je používána

s rozmyslem. Řada škol se upíná k technice jako k řešení bezpečnosti. Chovají se, jako když nás technika řídí, jako kdyby mohla vyřešit všechno za nás. Ale to není pravda. Když vybíráme techniku, musíme vědět, co od ní chceme, na co ji budeme mít. Musíme vědět, jaký režim chceme nastavit, to je prioritní. A tento režim je nutné postavit na popisu standardního života školy, když se nic mimořádného neděje. Problém je, že školy a firmy, které běžně kamery instalují, postupují obráceně – nejdřív je rozmístí a spustí a pak se dívají, co ukazují," tvrdí L. Sladký. Problém podle něho je, že se tyto firmy zaměřují na ochranu majetku. Jenže školy potřebují ochranu osob. A na to je podle něho prostě potřeba jiná technika.

V tomto okamžiku do hry vstupuje také GDPR. „Víte, i tady platí pravidlo, že deset právníků prezentuje jedenáct názorů. Zpočátku to tak vypadalo. Pak Úřad pro ochranu osobních údajů vydal řadu doporučení a stanovisek pro školy, a je dobré je znát. Jsou v nich i pravidla pro využívání kamer. Ale spolehnout se na ně jako na klíč k bezpečnosti je chyba a omyl," konstatuje prezident asociace. Obvyčejný kamerový systém se záznamem může podle něho pomoci se zpětnou analýzou události, těžko si však školy mohou dovolit stálého operátora u displeje kamer. Řešením by možná podle něho byl inteligentní kamerový systém, který je schopen analýzy události a dokáže se učit. A to už je o jiných penězích. „Inteligentní analýza je jistě trendem a její ceny postupně půjdou dolů, v současnosti je ale pro většinu škol nedostupná," poznamenává.

Nejhorší pro žáky je pedagog-hrdina

Zatím mluvil L. Sladký v podstatě o prevenci. Co když už ale krizová situace nastane? Co když po chodbách školy chodí útočník se zbraní?

„Reakci na takovou situaci se musí pracovníci školy naučit. Není to jednoduché. Existuje ale projekt pro školská zařízení

Sázka na audity

Na nedávné konferenci BEZPEČNÁ ŠKOLA 2021 byli prvními řečníky zaměstnanci odboru prevence kriminality MV ČR, kteří upozornili na normu prevence kriminality s názvem „Řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“ a zejména metodiky k ní, která může školám pomoci při prvotním vyhledávání rizik fyzické a kyberbezpečnosti. Zaměřili se také na oblast prevence kybernetické kriminality z pohledu soft skills (měkkých dovedností) a na souvislosti digitalizace a zajištění prevence kyberkriminality ve školách. Zástupci Asociace bezpečná škola pak věnovali svůj příspěvek vyhodnocení anket k tématu agrese rodičů a dětí ve škole, jejíž výsledky jsou pro zájemce k dispozici ve formě brožury na jejich webových stránkách. Další část přednášky věnovali kritice dotačního programu „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle“ a zdůraznění nutnosti kvalitního a důkladného bezpečnostního auditu.

Podle tiskové zprávy

v několika krajích. Jmenuje se Ozbrojený útočník ve školském prostředí a v rámci tohoto projektu ve spolupráci s Policií České republiky jsou ve školách organizovány pro pedagogy a nepedagogy nácviky U-5-B – tedy systému uteč, skryj se, bojuj. Zdůrazňují, že jde o nácviky bez žáků, protože mohou být velmi psychicky náročné. Proto se jich obvykle účastní i policejní psychologové. Pro aktéry je po absolvování odborné přípravy připraven i nácvik reálné situace, kde se učí první dvě dovednosti – utéci a skrýt se. Neučí se bojovat, protože nejhorší pro žáky je pedagog-hrdina. Ukolem pedagoga v takové situaci není bojovat, ale ochránit žáky. Nechat se zabít nebo zranit znamená, že se o žáky nemůže starat. Boj přichází na řadu až v okamžiku přímého ohrožení," vysvětluje L. Sladký. V takovém případě podle něho policie naopak doporučuje – vezměte do ruky cokoliv, co může sloužit jako zbraň, a bojujte.

Nespoléhejte na sílu psychiky

Upozorňuje ale, že v takových situacích se člověk velmi často na svoji psychiku nemůže spolehnout. Dokonce ani tehdy, když například chodí pravidelně na střelnici a umí se zbraní zacházet, nelze predikovat, jak se zachová, jestli třeba „neztuhne“. I při nácvicích se to některým účastníkům stane, někteří zase zažijí hyperventilaci... L. Sladký poznamenává, že psychologové hovoří o tom, že se jedná o reakce organismu, které se prostě nedají předpovídat a ovládat. A je úplně jedno, jestli jde o „slabou ženu“ nebo „namakaného telocvikáře“.

Brian A. Jackson / Shutterstock

► Na to, jestli by se měli na podobnou situaci připravovat i žáci, se podle něho názory různí. „Podle mého by bylo dobré, kdyby se po takovém nácviku zaměřeném na pedagogy a nepedagogy spolu se svými učiteli učili, jak v takovém případě postupovat. Učili by se, jak a kde se skrýt, jak zabarikádovat dveře, jak a kam se rozprchnout, pokud by to bylo třeba. Stálo by za to, kdyby se podobně jako v zahraničí jednou ročně učili, jak se v takové situaci zachovat. Je to vlastně stejný systém, jako když se učí evakuaci kvůli požáru,“ upozorňuje L. Sladký. Je ale podle něho třeba znát míru, pustit do školy skupinu figurantů (být třeba policistů, kteří si hrají na útočníky), kteří křičí, mávají zbraněmi a střílí slepými, to už je přes čáru.

Školy by měly mít podle L. Sladkého jasně daná pravidla, jak se na podobné situace připravovat. Připomíná brannou výchovu, které se školy po revoluci rychle zbavily. „Jistě, obsahovala úchylné prvky, děti se učily znát třídního nepřítele, ale naplnit tento systém novým obsahem by nebylo od věci,“ poznamenává.

Absentující vyhláška

Za bezpečnost ve škole je zodpovědný vždy ředitel. L. Sladký připomíná § 29 školského zákona, který mimo jiné říká, že „školy a školská zařízení zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků

Shutterstock

a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Ministerstvo stanoví vyhláškou opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání ve školách a školských zařízeních a při činnostech s ním souvisejících.“ Váhá v této souvislosti i nad významem v zákonu použitého slova „bezpečnost“, které podle něho může znamenat řadu věcí. Upozorňuje taky, že na navazující vyhlášku nebo

aspoň výklad k tomuto paragrafu se ale už roky čeká. A tvrdí, že jediná norma, která byla v této oblasti z inicializace ministerstva vnitra přijata, je už několik let stará (jedná se o ČSN 7304400 – Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení). „Ovšem normy nejsou závazné a výklad k příslušnému paragrafu školského zákona není k dispozici. A takový je stav připravenosti škol z legislativního pohledu,“ konstatuje prezident Asociace bezpečná škola L. Sladký.

Inzerce

Komiksová soutěž ADRA

Uzávěrka
15. listopadu

- Projděte se žáky globální témata pomocí komiksů
- Jak na to? Vše najdete na www.komiksovasoutez.cz
- Pro 30 vítězů máme bohaté ceny včetně komiksového workshopu či cesty do Portugalska